

aceste date vor avea o valoare foarte mare pentru comunitatea academică.

Referințe bibliografice

1. Kramer, B.; Bosman, J. *Innovations in scholarly communication – global survey on research tool usage* [version 1; referees: 2 approved] *F1000Research* [online]. 2016, 5:692. Last updated: 27 Jun 2017 [citat 22.11.2017]. Disponibil: <https://f1000research.com/articles/5-692/v1>.
2. Kramer, B.; Bosman, J. *Innovations in scholarly communication – data of the global 2015-2016 survey*: Dataset. *Zenodo* [online]. April 15, 2016 [citat 22.11.2017]. Disponibil: <https://zenodo.org/record/49583#.WhU3ZTf8vIU>.
3. *Innovations in Scholarly Communication*: Blog. *Utrecht University* [citat 22.11.2017]. Disponibil: <http://101innovations.wordpress.com>.
4. *Innovations in Scholarly Communication survey – dashboard* [online]. *Silks*. Last updated: 1 year ago [citat 22.11.2017]. Disponibil: <http://dashboard101innovations.silks.co/>.

STATUTUL COMUNITAR AL BIBLIOTECII

În ce constă statutul comunitar al bibliotecii? Biblioteca este cel mai bun instrument inventat de om pentru a conserva și utiliza cuceririle gândirii și creației sale. (Gilles Gallichan, *La bibliothèque du pouvoir et le pouvoir de la bibliothèque: A propos d'un essai de Robert Damien*. În: *Documentation et bibliothèque*, Paris, 42, nr. 4, 1996, p. 165-173). Acum câteva sute de ani Justus Lipsius susținea că biblioteca poate fi definită astfel: Bibliotheca trio significat: Locum, Armarium, Libros. La finele secolului XX Sheldon Brook scria că biblioteca „reprezintă un concept, nu un loc fizic, o activitate și nu o clădire. Evoluția vizibilă a viziunii asupra bibliotecii marchează nu doar un nou mod de interpretare, ci un nou statut pe care instituția respectivă a dobândit-o pe parcursul secolelor. Biblioteca este o structură a libertății și este deschisă oricărui orizont de dezvoltare. Ea constituie un instrument de eliberare publică a cunoașterii, fiind opusă oricărui tip de totalitarism, oricărei abordări limitate. Accesul la informație, la știință și la cultură sunt drepturi fundamentale ale omului, care împreună cu dreptul la educație sunt recunoscute peste tot în lume ca elemente-cheie ale unei dezvoltări durabile

a umanității și a progresului economic și social (Conferința IFLA, Copenhaga, 1997), iar un rol principal în asigurarea accesului la informație îi revine bibliotecii publice, ca factor definitoriu al democratizării societății și piatră de temelie pe care se fondează misiunea ei socială. Manifestul UNESCO pentru Bibliotecile Publice constată: „Biblioteca publică, poartă locală deschisă spre cunoaștere, asigură o condiție de bază pentru educația permanentă, luarea independentă a deciziilor și dezvoltarea culturală a individului și grupurilor sociale. O bibliotecă este un templu al lecturii, al dialogului în tovărășia celor mai de seamă spirite ale culturii universale, din antichitate și până în prezent. Biblioteca este un for de comunicare între cititori și cei care creează sau pun în circulație cărțile, alți purtători de informație. În *Ghidul liderului comunitar* calitatea sa de serviciu public gratuit, biblioteca este, în primul rând, un centru local de informare și documentare, un centru de cultură și cunoaștere, furnizând prompt informațiile indispensabile pentru cetățenia activă a membrilor comunității. Biblioteca publică prin serviciile informaționale pe care le acordă răspunde necesităților de informare a tuturor membrilor comunită-

ții, participând astfel la procesul de dezvoltare a comunității. Ea poate contribui la îndeplinirea următoarelor obiective sociale:

- Sprijinirea educației, atât a celei individuale și a autoeducației, cât și a educației formale la toate nivelurile;
- Asigurarea accesului la valorile culturale universale;
- Promovarea dialogului intercultural și favorizarea diversității culturale;
- Sprijinirea accesului cetățenilor la toate informațiile privind comunitatea;
- Asigurarea unor servicii de informare adecvate întreprinderilor și grupurilor de interes locale;
- Facilitarea dezvoltării abilităților de a utiliza tehnologiile informaționale moderne;
- Sprijinirea și participarea la activitățile și programele de instruire a tuturor grupelor de vârstă și inițierea unor astfel de activități dacă este necesar.

Biblioteca publică trebuie să formuleze o politică clară care să definească obiectivele, prioritățile și serviciile în relație cu necesitățile comunității locale. În acest context, biblioteca trebuie să asigure o colaborare cu parteneri relevanți: organizațiile neguvernamentale, administrația publică locală, grupuri de utilizatori, alte instituții locale. Biblioteca oferă mai multe servicii, între care cele mai cunoscute și solicitate sunt:

- împrumutul de carte,
- schimbul interbibliotecar,
- furnizarea de date informativ-bibliografice,
- asistența bibliografică și documentară,
- restaurarea surselor documentare,
- copierea și multiplicarea materialelor,
- diverse manifestări culturale (simpozioane, lansări de carte, audiții muzicale etc.).

Bibliotecile se află la gestiunea primăriilor. Formarea colecțiilor depinde de autoritățile publice locale și necesită mult efort din partea bibliotecarilor. Bibliotecarul este un element stimulator care nu se mărginește a fi numai un custode al depozitului de gândire și artă, ci caută să fie un difuzor al culturii ce sălășluiește în incinta instituției cărților. Prin sfaturile sale el poate îndruma și modela un cititor începător, având mereu în fața ochilor, poate cea mai cuprinzătoare definiție a actului magic al lecturii, pe care a dat-o cronicarul român Miron Costin: ...că nu iaste altă mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă, decât cetitul cărților... Un bibliotecar bun este el însuși un mare și pasionat cititor. Aria lui de investigație trebuie să fie servită de cele mai moderne metode și mijloace de informare, grație cărora el trebuie să poată pune la îndemâna cititorului ultimul document, ultima cercetare. El trebuie să aibă permanent în vedere faptul că primirea cititorilor reprezintă o componentă esențială a muncii bibliotecarului, pentru că de modul în care cititorii sunt tratați depind bunele raporturi ale bibliotecii cu utilizatorii săi. În relația cu cititorii este extrem de important aspectul uman. O bibliotecă, chiar cu acces liber, dar fără bibliotecar, este tristă și rece. Dialogul cu cititorii este un lucru de care trebuie să se țină seama în permanență. Primul contact are o importanță deosebită pentru că acesta contribuie la fixarea imaginii bibliotecii în spiritul noului beneficiar. O tratare proastă are efecte dezastruoase și de lungă durată. Bibliotecarul trebuie să demonstreze tact, să cunoască psihologia cititorului, să fie discret, să aibă disponibilitatea și calmul de a-l asculta pe acesta. Este ideal să se dispună de un spațiu dedicat primirii și orientării cititorilor, unde să se afle în permanență un bibliotecar. Bibliotecarul este persoana care:

- știe cum să se informeze;

- recunoaște necesitatea informării;
- își dă seama că informația exactă și completă este baza luării unor hotărâri inteligente;
- identifică sursele potențiale de informații;
- elaborează strategii reușite de investigare;
- are acces la surse informaționale, incluzând tehnologii computerizate și alte tipuri de tehnologii;
- evaluează informația;
- organizează informația pentru utilizări practice;
- integrează noua informație într-un stoc de informații deja existente;
- utilizează informația în gândirea critică și la rezolvarea problemelor.

În zilele noastre misiunea bibliotecii devine din ce în ce mai importantă, iar bibliotecarul se transformă într-un veritabil „ghid indispensabil cititorului nedumerit și nehotărât. Biblioteca are o mare influență în viața socială. Ea este, practic, situată în mijlocul societății, focalizând numeroase acțiuni de ordin social și cultural. Este o instituție cât se poate de importantă, servită de profesioniști, unde nu există imixtiuni de nici o natură, o instituție care trebuie să se adapteze foarte bine la cerințele sociale. Biblioteca joacă un rol-cheie în crearea, organizarea, stocarea, restaurarea, conservarea și disponibilizarea informațiilor. Fără un management competent, modern, riscă să degenereze. Schimbarea necontrolată, haotică, poate conduce la dezordine și regres. Dacă structurile documentare au jucat un rol esențial în dezvoltarea cunoașterii, atunci aceasta se datorează faptului că ele s-au centrat pe stabilitatea seculară a cărții și a deprinderilor intelectuale legate de carte. Biblioteca este în unica poziție de a fi, în același timp, catalizator și participant la procesele intelectuale care transformă informația în cunoaștere și cunoașterea în înțelepciune se

menționează într-un studiu american despre biblioteconomie (The Library of Congress în the year 2000: a vision. Washington, L.C., 1988, p. VIII).

Dincolo de tot ce se petrece pe plan mondial sub aspect politic și economic, contemporaneitatea asistă/ține printr-o revoluție ... informațională și culturală. Se schimbă criteriile, preferințele, limbajele, direcțiile de interes. Accentul schimbării se pune în prezent pe informație și pe modalitățile de comunicare. Trebuie să menționăm faptul că bibliotecile intră într-o nouă epocă. Așa cum invenția tiparului a schimbat raportul între funcțiile bibliotecii punând accent pe funcția de disponibilizare a informației în detrimentul celei de conservare, tot așa și noile tehnologii ale informaticii și ale telecomunicațiilor vor genera mutații importante în structura bibliotecilor (2 Hans-Christoph, Hobohm, The impact of the New Technology on Libraries: An introductory Note. În: 62nd IFLA General Conference, Beijing China, 25- 31 August 1996, Booklet 2, p. 77-79). Bibliotecile din republică, în mod special, cele din comunitățile rurale, încă nu dispun de aparat și materiale audio, video, multimedia. Pe de altă parte, nu suntem pregătiți în totalitate pentru rețelele informatizate, pentru circulația pe magistralele informaționale. Probabil, în viitor, computerele și rețelele vor fi o prezență permanentă în biblioteci, așa cum se întâmplă în alte țări. Pentru aceasta, însă, publicul trebuie format și informat din timp. Omul contemporan, în special, cel ce vine dintr-o societate totalitară, a descoperit și asimilat cu ușurință domeniul consumului de bunuri. Același lucru se întâmplă și în privința bunurilor culturale, a mentalităților. Altfel spus, pentru a participa la viața comunității europene, oamenii trebuie să le fie insuflată atitudinea pozitivă față de ideea de comunitate într-o conștientizarea ei, inițial, la nivel local, apoi la nivel

național și internațional. Uniunea Europeană, prin programele sale și-a propus ca obiectiv distinct creșterea „aportului serviciilor de informare avansate la promovarea profesională, culturală și socială a cetățenilor Europei. Și aceasta pentru că deviza zilei de astăzi este: participare, comunicare, informare, creativitate, coo-

perare, mesaj pe care trebuie să-l promoveze biblioteca. Importanța informației în lume este mai mare ca oricând. Biblioteca dobândește noi atribuții și noi dimensiuni, se reconfigurează ca spațiu al informării și comunicării.

https://www.ce-re.ro/upload/handbook_ro_mic.pdf

FESTIVALUL CĂRȚII „AXIS LIBRI” (GALAȚI, 14-18 Iunie 2017)

Radu MOȚOC

Abstract

Autorul, Radu Moțoc, ne prezintă o cronică a unui eveniment cultural unic în spațiul românesc intitulat Festivalul Cărții „Axis Libri”, care a fost organizat de Biblioteca Județeană „V.A. Urechia”, din Galați, și care a reușit să capaceze instituțiile administrative din municipiu și județ, sub patronajul simbolic al Ministerului Culturii.

Keywords: Festivalul Cărții „Axis Libri”, Galați.

* * *

Un eveniment cultural unic în spațiul românesc, intitulat **Festivalul Cărții „Axis Libri”** a fost cel organizat de Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” din Galați, care a reușit să capaceze instituțiile administrative din municipiu și județ, sub patronajul simbolic al Ministerului Culturii.

Scopul principal al acestui eveniment a fost deosebit de generos, pentru că a oferit gălățenilor posibilitatea să vizualizeze și să răsfoiască la alegere 10 000 de titluri de cărți editate la peste 250 de edituri. Evenimentul a fost însoțit de lansări de carte, conferințe, dezbateri, toate făcute cu un singur scop – punerea în valoare a patrimoniului cultural reprezentat de cartea tipărită.

Este foarte dificil să cuprinzi într-o frază sau mai multe diversitatea subiectelor abordate de către editurile selectate de organizatori.

Totuși voi încerca să prezint câteva titluri de cărți, evident selectate subiectiv, care reflectă domenii reprezentative pentru un bibliofil.

I. Mult timp istoria României a fost puternic cenzurată atunci când era vorba de Casa Regală. Dacă citiți *Viața lui Vasile Alecsandri*, scrisă de G.C. Nicolescu și apărută în anul 1965, puteți constata cum a fost percepută relația între Casa Regală și bardul de la Mircești: „Apropierea de curtea domnitoare însemna o greșeală pentru Alecsandri...”¹

Și viața lui George Enescu, scrisă de un remarcabil istoric și critic muzical, George Bălan, apărută în anul 1963, este total lipsită de informații privind ajutorul moral și financiar de care a beneficiat George Enescu din partea Regelui Carol I și a Reginei Elisabeta, cu care concerta frecvent la Palatul „Peleş”. Pentru exemplificarea modului cum a fost concepută această monografie sub presiunea cenzurii, putem cita

¹ Nicolescu, G.C. *Viața lui Vasile Alecsandri*. Ediție revăzută. București: Editura pentru Literatură, 1965. p. 608.